

Handläggare

Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 0850805097

Till

Hässelby -Vällingby stadsdelsnämnd
2021-04-15

Inrättande av etableringscentrum

Remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I budget för 2019 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för ett inrättande av ett Etableringscentrum som en gemensam ingång för nyanlända och där samlad kompetens skulle finnas inom etableringsområdena. Genom ett Etableringscentrum ska nyanlända kunna erbjudas en väg in med ett sammanhållet bemötande och en sammanhållen plan för sin etablering. Målsättningen är att förkorta etableringstiden genom att samla och stärka stadens resurser och kompetenser inom det initiala mottagandet samt stärka samverkan med statliga myndigheter och med civilsamhället. Förvaltningen ställer sig mycket positiv till ett Etableringscentrum och till de uppdrag som Etableringscentrum kommer att ha med fokus på arbete och utbildning. Genom en väg in för nyanlända, kommer arbetet bli mer effektivt och motverka ett utanförskap och en långtidsarbetslöshet.

Bakgrund

I budget för 2019 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för ett inrättande av ett Etableringscentrum som en gemensam ingång för nyanlända och där samlad kompetens skulle finnas inom etableringsområdena. Arbetsmarknadsförvaltningen beviljades medel till projektet Hållbar etablering. Projektet drivs av arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen och ska utveckla nära samverkan med arbetsgivare genom Integrationspakten. Genom projektet togs det första steget till Etableringscentrum.

Intro Stockholm har ansvar för det första mottagandet av kommunanvisade nyanlända inklusive kvotflyktingar och ansvarar

för att möta kvotflyktingar på flygplatsen och initialt erbjuda dem praktiskt stöd under den första tiden i Sverige så som stöd att skriva in sig i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, folkbokföra sig och registrera sig hos Försäkringskassan. De får även initial samhällsvägledning och stöd med att söka ekonomiskt bistånd i avvaktan på att etableringsersättningen kommer igång. När det inledande mottagandet är klart kan den nyanlände vända sig till den stadsdelsförvaltningen där den nyanlände bor för fortsatt vägledning och stöd.

Förutom staden har flera statliga myndigheter som Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten en viktig roll i mottagandet av nyanlända.

Utredningen bedömde att det vid tiden för utredningen inte fanns förutsättningar för statliga myndigheter att samlokalisera personal inom Etableringscentrum på grund av ett förändringsarbete inom de statliga myndigheternas verksamhet. Det fanns däremot ett stort intresse för att utveckla samverkansformer och inställningen till Etableringscentrum var positiv från samtliga berörda statliga aktörer. En realistisk väg framåt bedömdes därför vara att staden i ett första steg skulle samla sina egna resurser och verksamheter inom ramen för Etableringscentrum och sedan med Etableringscentrum som plattform, utveckla samverkansformer med de statliga aktörerna.

Utredningens samlade bedömning var att det finns en stor grupp nyanlända som har behov av stadens insatser parallellt med Arbetsförmedlingens och att det finns en stor samsyn kring behovet av större samordning av arbetet med nyanlända, det initiala mottagandet, samt ett behov av att få bättre effektivitet i det rekryterande arbetet mot studier och jobb.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för vuxna, Hässelby - Vällingby stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Då utredningen genomfördes 2019 har arbetsmarknadsförvaltningen uppdaterat utredningen i februari 2021. Under år 2020 samlokaliserades projektet Hållbar etablering med socialnämndens verksamhet Intro Stockholm. Intro Stockholms uppdrag att ge initial samhällsvägledning utökades även från och med maj 2020 till att även gälla nyanlända som är egenbosatta.

Målgruppen för Etableringscentrum är personer födda utanför EU/EES som befunnit sig i Sverige upp till 36 månader efter beviljat uppehållstillstånd och deras anhöriga. Även de som beviljats uppehållstillstånd 2016 eller senare och som har avslutad etableringen, är arbetslösa och bor i stadens genomgångsbostäder är målgrupp för Etableringscentrum.

Prioriterade grupper inom målgruppen föreslås vara nyanlända som omfattas av eller har avslutat etableringsprogrammet och är arbetslösa, kortutbildade med högst förgymnasial utbildning, nyanlända kvinnor samt nyanlända med funktionsvariationer. Ansvar för ensamkommande barn och unga föreslås ligga kvar på socialnämnden och stadsdelsnämnderna. Däremot kan ensamkommandes anhöriga ta del av Etableringscentrums samhällsvägledning, lotsning och arbetsmarknadsrelaterade stöd.

Etableringscentrums uppdrag föreslås vara att ge vägledning och rådgivning stärka den nyanländas möjligheter att komma ut i jobb eller studier. Uppdraget är även att:

- förkorta etableringstiden och därmed minska stadens kostnader under och efter etableringsperioden
- utveckla metoder och samarbeten inom staden, med statliga myndigheter, civila samhället och andra berörda aktörer i syfte att förenkla och effektivisera den initiala processen.
- fungera som en plattform för integrationspakten och för rekrytering mot studier och samhällsorientering
- fungera som en plattform för samverkan med civila samhället
- fokusera på det förebyggande arbetet i syfte att motverka utanförskap och långtidsarbetslöshet

Nyanlända som har flera myndighets- eller vårdkontakter ska få en sammanhållen planering genom den nya funktionen etableringskoordinator som ska ha en coachande, vägledande och stöttande roll inom områden som är viktiga för att etableringstiden ska förkortas.

Efter den initiala vägledning som erbjuds vid Etableringscentrum, hänvisas de nyanlända huvudsakligen till den samhällsvägledning som stadsdelsförvaltningarna erbjuder eftersom det är angeläget att den nyanlända snabbt får en lokal förankring och tillgång till lokal

service. Detta motsvarar det arbets sätt som redan idag finns avseende gruppen kommunanvisade.

Etableringscentrum bör kunna erbjuda initial bostadsvägledning men det huvudsakliga ansvaret för bostadsvägledningen bör även fortsättningsvis ligga på stadsdelsnämnderna och SHIS som tillsammans kan utveckla former för samarbetet utifrån lokala behov och förutsättningar. Etableringscentrum kommer att komplettera arbetet genom att ansvara för det arbetsmarknadsrelaterade stödet med syfte att förbättra de nyanländas förutsättningar att få en bostad.

Det planerade genomförandet

Om samverkan med Migrationsverket utvecklas så att även egenbosatta och anhöriga hänvisas till Etableringscentrum skulle Intro Stockholm även kunna hantera glappersättningen, ett försörjningsstöd i avvaktan på att den nyanlände får etableringsersättning, även för egenbosatta om de inte är i behov av andra insatser från socialtjänsten. Det skulle innebära att ansvaret för försörjningsstöd i avvaktan på etableringsersättning förs över till Intro Stockholm.

Arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden kan, inom ramen för Etableringscentrum, tillsammans bygga upp samverkan inom staden och med statliga aktörer. Region Stockholm, som är en part i projektet Hållbar Etablering, har även uttryckt intresse för att vara en aktör på Etableringscentrum eftersom det även ligger i vårdens intresse att nå nyanlända i tidigt skede för information och rådgivning. Under 2021 kommer Etableringscentrum och Intro Stockholm ta fram samverkansformer med de statliga aktörerna liksom med civila samhället och Region Stockholm. Vidare behöver samverkansformer och gränsdragningar tas fram mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningarna samt med Stockholm Business Region (SBR).

Etableringscentrums verksamhet beräknas starta vid halvårsskiftet 2021. I ett tredje steg år 2022 kommer hela eller delar av projektet Hållbar etablering att implementeras i ordinarie verksamhet vid Etableringscentrum. Fortsatt fokus behöver läggas på utveckling av digitaliserade arbets sätt.

Inflödet av mottagna nyanlända har minskat betydligt under de senaste åren. Med mindre volymer är förutsättningarna dock goda

för att lägga grunden för ett Etableringscentrum som sedan kan dimensioneras utifrån hur inflödet kommer att se ut under kommande år.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen ställer sig mycket positiv till ett Etableringscentrum och till de uppdrag som Etableringscentrum kommer att ha med fokus på arbete och utbildning. Genom en väg in för nyanlända, kommer arbetet bli mer effektivt och motverka ett utanförskap och en långtidsarbetslöshet. Förvaltningen är även positiv till att nyanlända som har flera myndighets- eller vårdkontakter ska få en sammanhållen planering genom den nya funktionen etableringskoordinator, i syfte att förkorta etableringstiden.

Det är dock bra att ensamkommande barn och unga ställs utanför målgruppen för Etableringscentrum, då ensamkommande barn och unga behöver ha ett mer omfattande stöd och långsiktiga insatser.

Det är viktigt att samarbetet mellan Etableringscentrum och förvaltningarna tydliggörs när det gäller försörjningsstöd och samhällsvägledning.

Förvaltningen har idag medborgarkontor som riktar sig till alla som behöver få vägledning i olika frågor. Det finns även ett lokalt medborgarkontor som vänder sig till nyanlända. Förvaltningen har en integrationssamordnare som har tagit fram interna rutiner för tidig etablering i samhället. Förvaltningen deltar även i Integrationspakten och har en lokal upparbetad samverkan med Jobbtorg, näringsliv och civilsamhälle. Även om förvaltningen är mycket positiv till att få en ny samverkansaktör i Etableringscentrum, är det viktigt att ha möjlighet att ta tillvara lokala resurser, upparbetade arbetssätt och samverkansformer.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Fredrik Skoglund
Avdelningschef

Bilagor

1. Följebrev, kommunstyrelsen, 2021-02-16,
2. Utredning om Etableringscentrum i Stockholm 2019, arbetsmarknadsförvaltningen
3. Inrättande av Etableringscentrum, tjänsteutlåtande, arbetsmarknadsförvaltningen, 2021-02-06.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2021-03-24
Fredrik Skoglund, Avdelningschef	2021-03-22